

Regiobeeld GGZ Groningen

Mei 2023

1. **Inleiding**
2. **Opbouw regiobeeld**
3. **Regionale opgaven GGZ Groningen**
4. **Regio Groningen in beeld**
 - a. Inwoners
 - b. Kosten per inwoner/cliënt
 - c. Leeftijdsopbouw cliënten met geldige Wlz-indicatie
 - d. Instroom nieuwe cliënten per zorgprofiel
 - e. Verloop cliënten met geldige Wlz-indicatie
 - f. Indicatieverloop per indicatie naar subsector en zorgprofiel
 - g. Verloop wachtenden per zorgprofiel
 - h. Verloop verzilvering per zorgsoort

Over dit regiobeeld

De gezondheidszorg is aan grote veranderingen onderhevig, zoals een stijgende zorgvraag en krappe arbeidsmarkt. De beschikbaarheid van goede, tijdige en betaalbare zorg staat onder druk. Ook in de langdurige zorg. Het is belangrijk dat er voor al onze inwoners in onze regio's passende, duurzaam toegankelijke langdurige zorg is en blijft. Een landelijke aanpak kan deze problematiek niet oplossen, daarvoor is een regionale aanpak vereist. Immers, elke regio is anders. De inwoners, hun wensen en behoeften, hun gezondheid en (daarmee de) zorgvraag verschilt per regio.

Menzis Zorgkantoor wil samenwerken met regionale zorgaanbieders, gemeenten, inwoners en andere partijen. Om de beweging in gang te zetten die nodig is om de beschikbaarheid van goede, tijdige en betaalbare zorg te blijven garanderen, nu en in de toekomst. Daarvoor is inzicht nodig in de regionale ontwikkelingen in de zorgkantoorregio's van Menzis.

In dit document vindt u het regiobeeld voor de sector GGZ in de zorgkantoorregio Groningen.

Regionale opgaven

Het regiobeeld begint met een korte terugblik op regionale opgaven in 2021/2022, gevolgd door een aantal regionale aandachtspunten. Vervolgens een schets van de regionale opgave voor de komende jaren en welke acties hierin reeds worden ondernomen.

Regio in beeld

Hierin geven we inzicht in de belangrijkste kerngegevens over de (ontwikkelingen in) zorgvraag en zorgkosten in de regio. Voor de GGZ-sector is geen prognose toegevoegd, omdat er nog onvoldoende data beschikbaar is over de GGZ in de Wlz om een goede prognose op te geven.

Gesprek

Uw zorginkoper gaat graag met u in gesprek over de regiobeelden. Heeft u vragen, opmerkingen of feedback over de regiobeelden? Heel graag! Neem hiervoor contact op met uw zorginkoper.

Regionale opgaven GGZ Groningen

In 2021/2022 werkten we in Groningen aan de volgende regionale opgaven:

- In 2022 hebben we samen met de GGZ-aanbieders een start gemaakt met het inventariseren van de uitdagingen in de regio. Hierin onderzoeken we wat de demografische ontwikkelingen zijn voor de regio. Denk hierbij aan de vergrijzing, zorgverzwaring, arbeidsmarktproblematiek, indicatieontwikkelingen en de samenwerking met andere domeinen en sectoren;
- Door het Zorgkantoor zijn verschillende locaties bezocht van GGZ-aanbieders. We hebben deze bezoeken gebracht om een goed beeld te krijgen van de plek waar de cliënt de zorg ontvangt;
- Optimaliseren van het proces rondom de wet zorg en dwang crisis opnames. Met name de samenwerking tussen de GZ en GGZ-sector verliep stroef. Dit mede ingegeven door onduidelijkheid in wet- en regelgeving, maar ook door het nog ontbreken van heldere werkafspraken. Deze werkafspraken zijn tot stand gekomen en de plaatsingskaders inclusief routekaart om tot plaatsing te komen zijn helder. We zien een stijgende lijn in de samenwerking tussen de verschillende domeinen. Echter, dit moet wel verder uitgebouwd worden, zodat het meer een gegeven is dat ze samenwerken en niet op ad hoc basis;
- Met een aantal zorgaanbieders (nog niet allen) zijn de mogelijkheden tot het leveren van vpt/mpt besproken. Dit zal tijdens toekomstige gesprekken op de agenda staan.

Dit valt ons op in regio Groningen:

- Door de invloed van COVID-19 zien we dat cliënten vaker bij de aanbieder van verblijf ook de dagbesteding zijn gaan afnemen, we moeten ervoor waken dat deze nieuwe dagbesteding wel past bij de wensen en behoeften van de cliënt;
- De zorgvraag wordt steeds zwaarder/complexer. Dit zien we in de afgegeven profielen. Daarnaast speelt multiproblematiek een rol bij deze doelgroep;
- Cliënten met complexe casuïstiek zijn moeilijk plaatsbaar, deze trend hangt samen met tarieven die onder druk staan, personele krapte en onvoldoende huisvesting gericht op deze doelgroep;
- Er is een tekort aan behandelaren in de GGZ;
- Crisisbedden zijn ingekocht en gedurende het jaar moet gekeken worden of dit voldoende is.

Dit staat ons te doen in regio Groningen:

- Meer diversiteit in leveringsvormen door ontwikkeling van zorgaanbod in vpt en mpt;
- Afstemming met andere sectoren (V&V en GZ) is voor verbetering vatbaar. Er kan meer gebruik worden gemaakt van elkaars kennis en kunde;
- Meer aandacht voor arbeidsvervangende middelen door middel van technologie en innovatie. De arbeidsmarkt vraagt hierom;
- We willen dat de verschillende sectoren van elkaar gaan leren. Daarom willen we een overleg opzetten tussen GGZ, V&V en GZ-aanbieders.

Deze acties worden al ondernomen:

- Leren en gebruik maken van de resultaten vanuit de transitie-middelen V&V. Denk hierbij bijvoorbeeld aan arbeidsmarktproblematiek en scholing;
- We zetten een overlegstructuur op voor de GGZ-aanbieders. Met als doel het uitwerken van de uitdagingen zoals hierboven genoemd;
- We denken na over het opzetten van een complexe casuïstiektafel voor GGZ/GZ cliënten.

Regio Groningen in beeld

Regio Groningen telt 591.671 inwoners, waarvan 933 met een GGZ indicatie

Onderstaande weergaven tonen het aantal inwoners in de Groningse gemeenten en het aantal cliënten woonachtig in de betreffende gemeente met een Wlz-indicatie voor GGZ.

Gemeente	Aantal inwoners	Cliënten met geldig IB GGZ	%GGZ
Eemsdelta	45.184	69	0,15%
Groningen	237.349	390	0,16%
Het Hogeland	47.882	59	0,12%
Midden-Groningen	60.748	91	0,15%
Oldambt	38.204	140	0,37%
Pekela	12.051	11	0,09%
Stadskanaal	31.533	69	0,22%
Veendam	27.427	36	0,13%
Westerkwartier	64.554	51	0,08%
Westerwolde	26.739	17	0,06%
Totaal	591.671	933	0,15%

In de gemeente Oldambt wonen relatief veel mensen met een indicatie voor de GGZ. Dit is te verklaren omdat hier meerdere GGZ-instellingen zijn gevestigd.

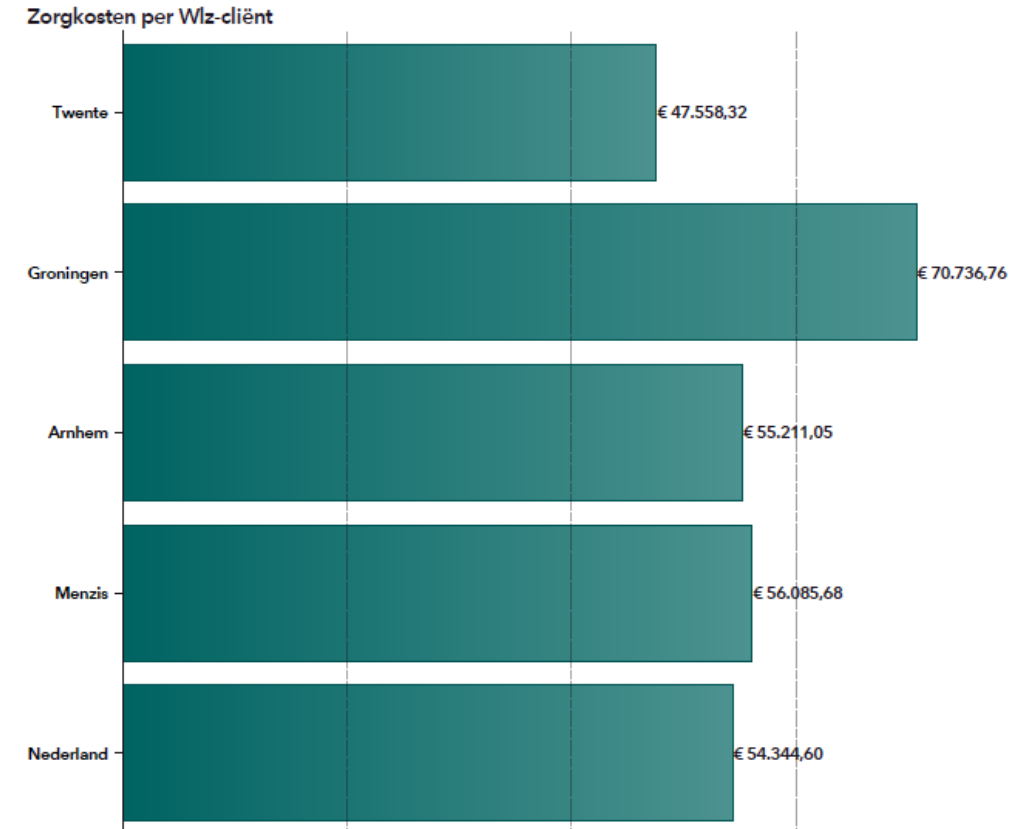
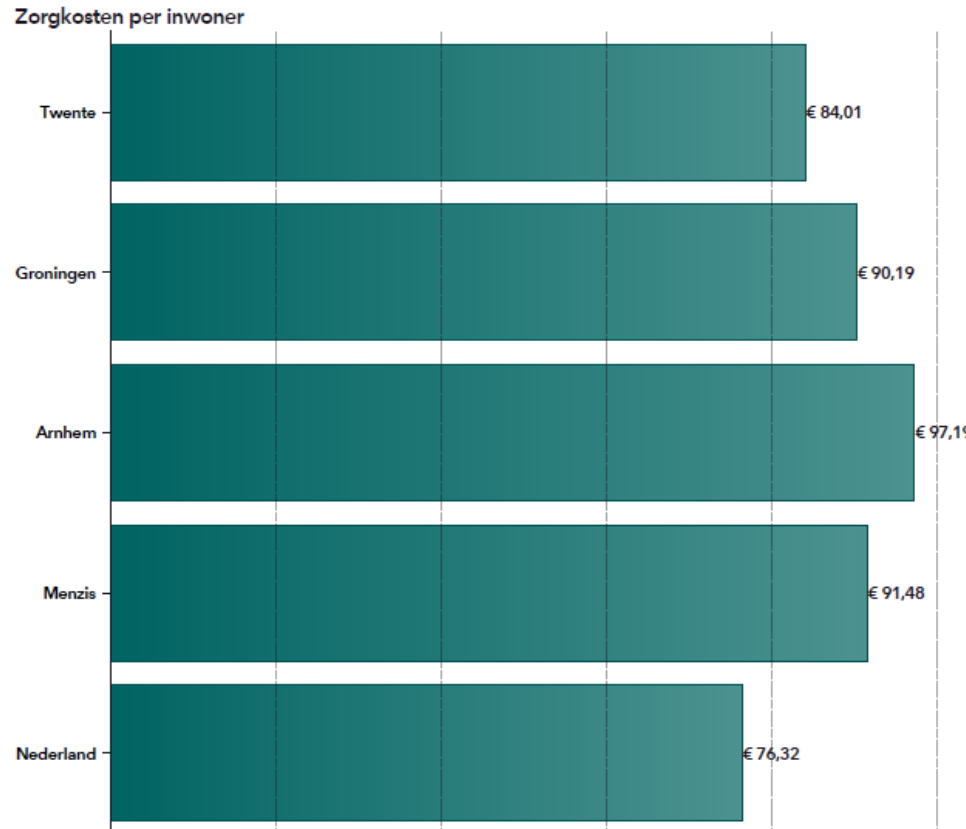

Gemiddelde zorgkosten GGZ per inwoner en per cliënt in de regio Groningen

Onderstaande diagrammen tonen de gemiddelde GGZ-kosten per inwoner en de gemiddelde GGZ-kosten per Wlz-cliënt. Met Wlz-cliënten wordt bedoeld: een inwoner van betreffende regio die in het peiljaar een geldige GGZ-indicatie voor Wlz-zorg had.

Hoger dan landelijk

De gemiddelde GGZ-zorgkosten per inwoner en GGZ-zorgkosten per Wlz-cliënt zijn in de regio Groningen fors hoger dan het landelijk gemiddelde. In regio Groningen zijn grote GGZ-aanbieders gevestigd die de hogere zorgkosten per inwoner in de regio Groningen kan verklaren.

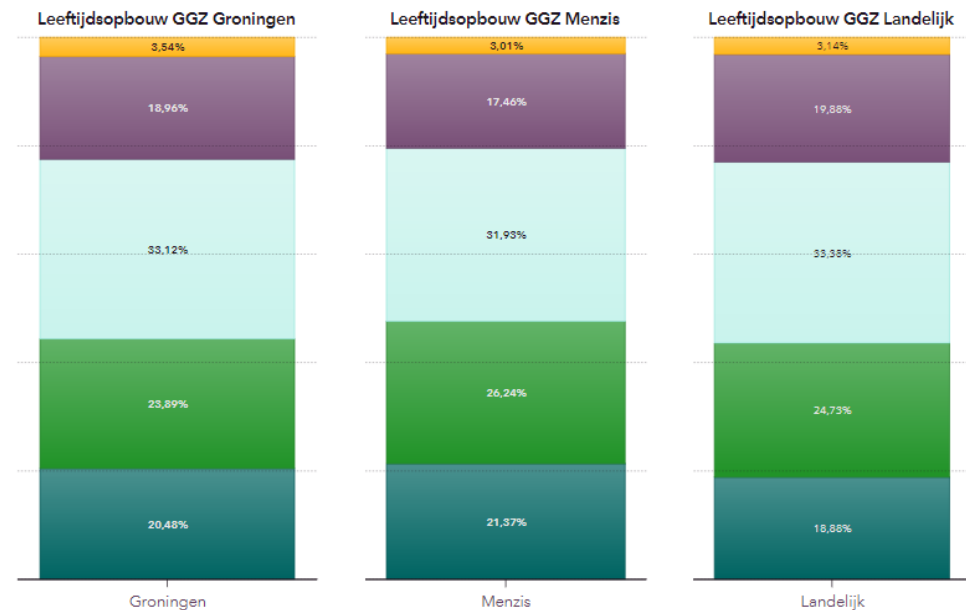
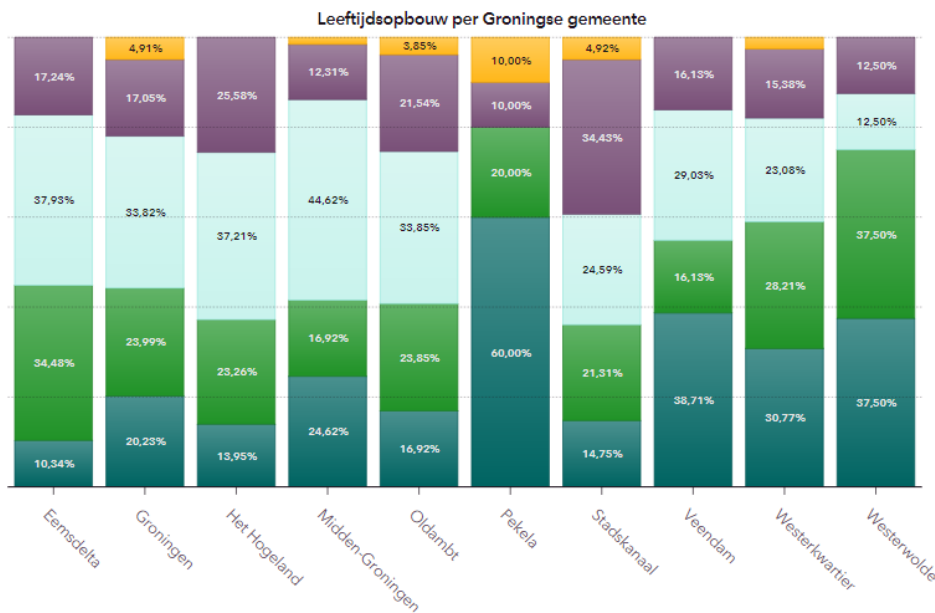

De leeftijdsopbouw van cliënten met een GGZ-indicatie in de regio Groningen is vergelijkbaar met het landelijke beeld

Aantal cliënten 18-34 jaar hoger dan landelijk

De leeftijdsopbouw van mensen met een GGZ-indicatie verschilt per gemeente. Het aantal cliënten tussen de 18 en 34 jaar ligt in regio Groningen hoger in vergelijking met het Menzis en landelijke beeld. Verwacht mag worden dat de zorgvraag van deze GGZ-cliënten vraagt om een toename in inzet van somatische zorg en het daar bijbehorende aanbod van aanbieders en de benodigde expertise van hun zorgprofessionals.

Onderstaande diagrammen tonen het aandeel van cliënten met geldige Wlz-indicatie voor GGZ in de verschillende leeftijdscategorieën. De leeftijdsopbouw in de Groningse gemeenten wordt vergeleken met de opbouw van Groningen totaal, Menzis totaal (Twente, Arnhem en Groningen) en landelijk.

Jongeren

Daarnaast zijn er in enkele gemeenten juist veel jongeren met een GGZ-indicatie. Dit vraagt om een flexibel zorgaanbod waarbij gekeken wordt naar de zorgbehoefte van deze doelgroep en het bijbehorende zorgaanbod, zoals het aanbieden van scheiden wonen zorg. Het stimuleren van de samenwerking tussen zorgaanbieders in de regio, ook sectoroverstijgend, is noodzakelijk om voldoende aanbod te bieden voor cliënten met multiproblematiek.

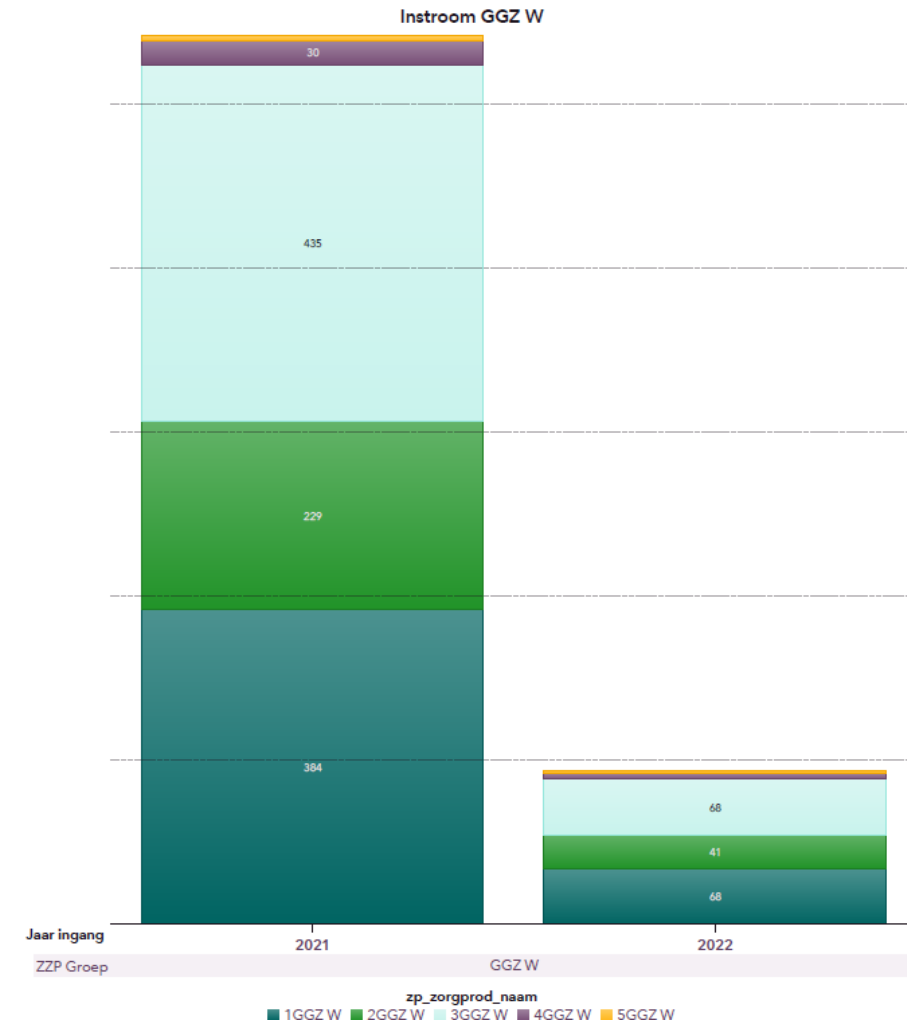
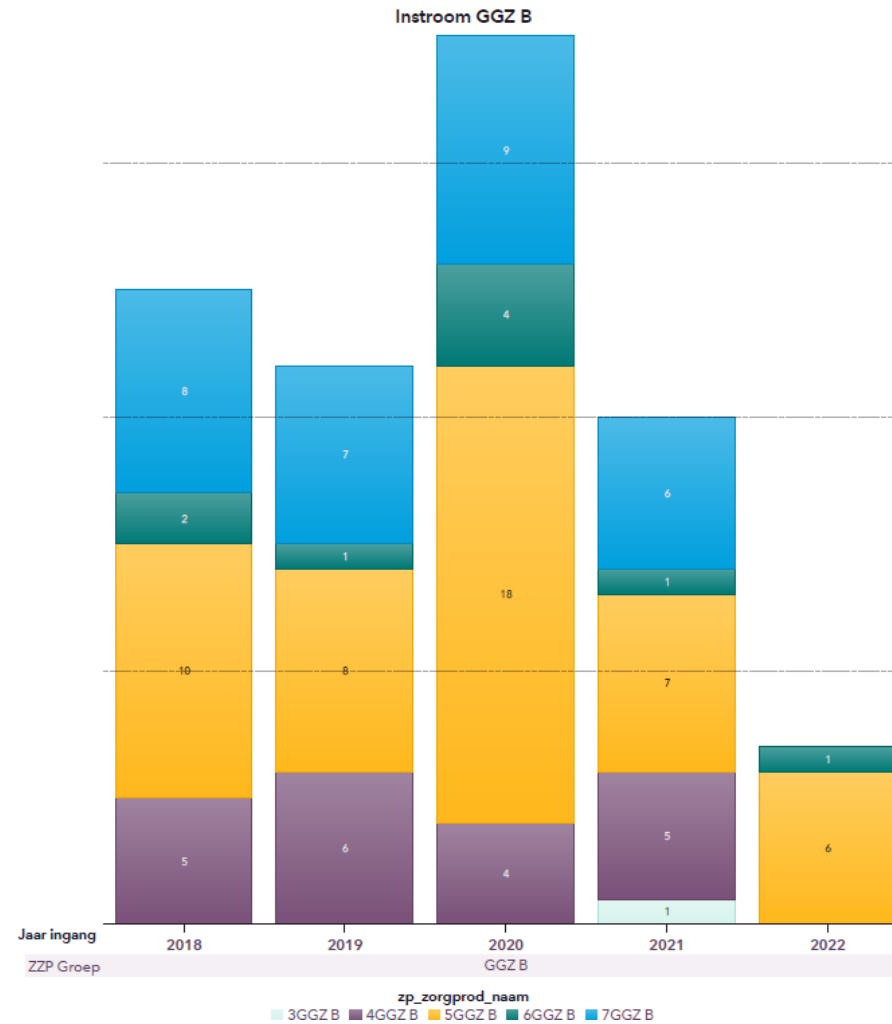
Leeftijdscategorieën GZ
 ■ 18-34 jaar ■ 35-49 jaar ■ 50-64jaar ■ 65-79 jaar ■ 80+ jaar

Instroom van cliënten met een GGZ indicatie in de regio Groningen

Onderstaand diagram toont per ZGP-groep de instroom van GGZ-cliënten in de regio Groningen. Deze cliënten kregen in het betreffende jaar voor het eerst een indicatie voor de Wlz.

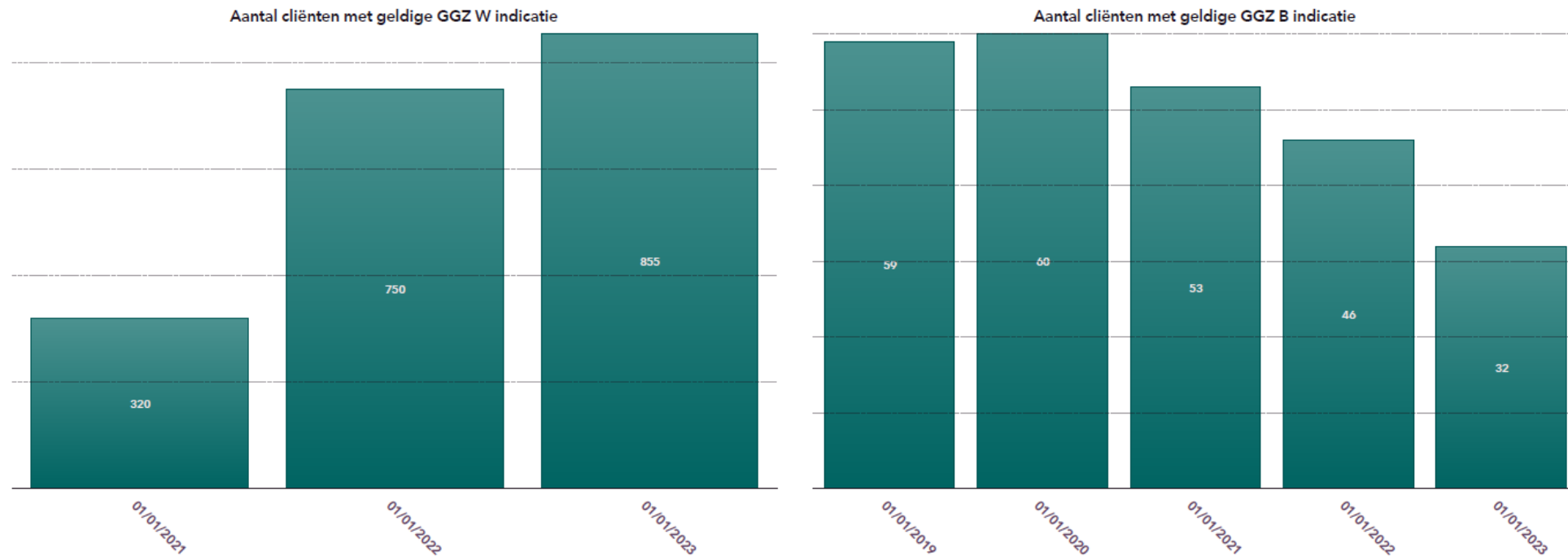
Instroom nader bekeken

Vanaf 1 januari 2021 hebben cliënten die hun leven lang GGZ nodig hebben toegang tot de Wlz en ontvangen zij één van de vijf zorgprofielen voor GGZ Wonen (GGZ W). Tot die tijd ontvingen zij (woon)zorg vanuit de Wmo en Zvw. GGZ met behandeling (GGZ B) laat in 2022 een daling zien in de instroom van het aantal indicaties.

Aantal cliënten met een GGZ indicatie in de regio Groningen

Onderstaand diagram toont het verloop van het aantal cliënten met een geldige Wlz-indicatie voor GGZ in de regio Groningen.

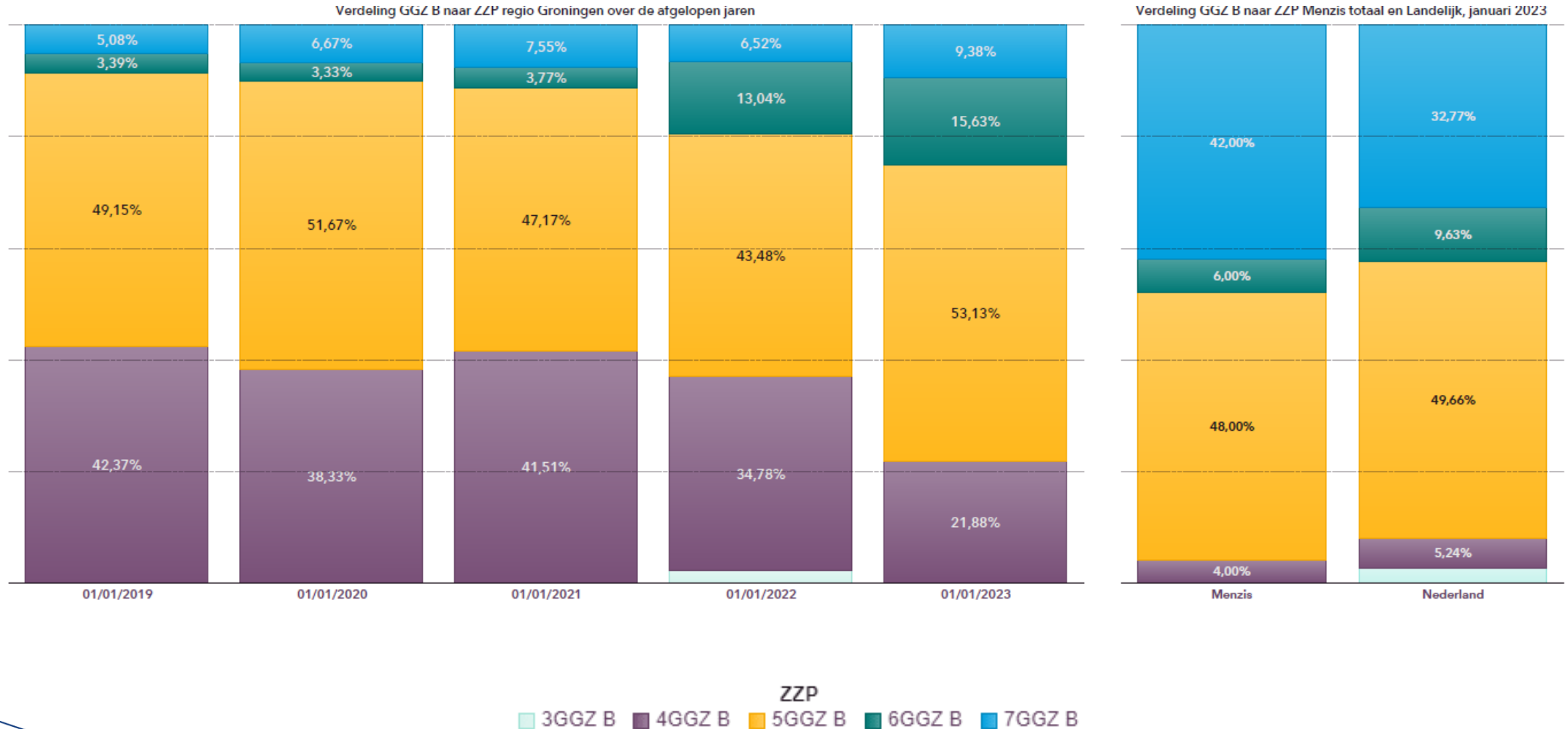
In de regio Groningen is het aantal GGZ W-indicaties op 1 januari 2023 met 14 % gestegen ten opzichte van 1 januari 2022.

Er is sprake van een daling in het aantal GGZ B-indicaties sinds twee jaar.

Verdeling GGZ B indicaties in de regio Groningen

Onderstaande diagrammen tonen het aandeel van genoemde ZZP's van alle in de regio woonachtige cliënten met een GGZ B-indicatie. Dit wordt vergeleken met de verdeling van Menzis totaal en Nederland.

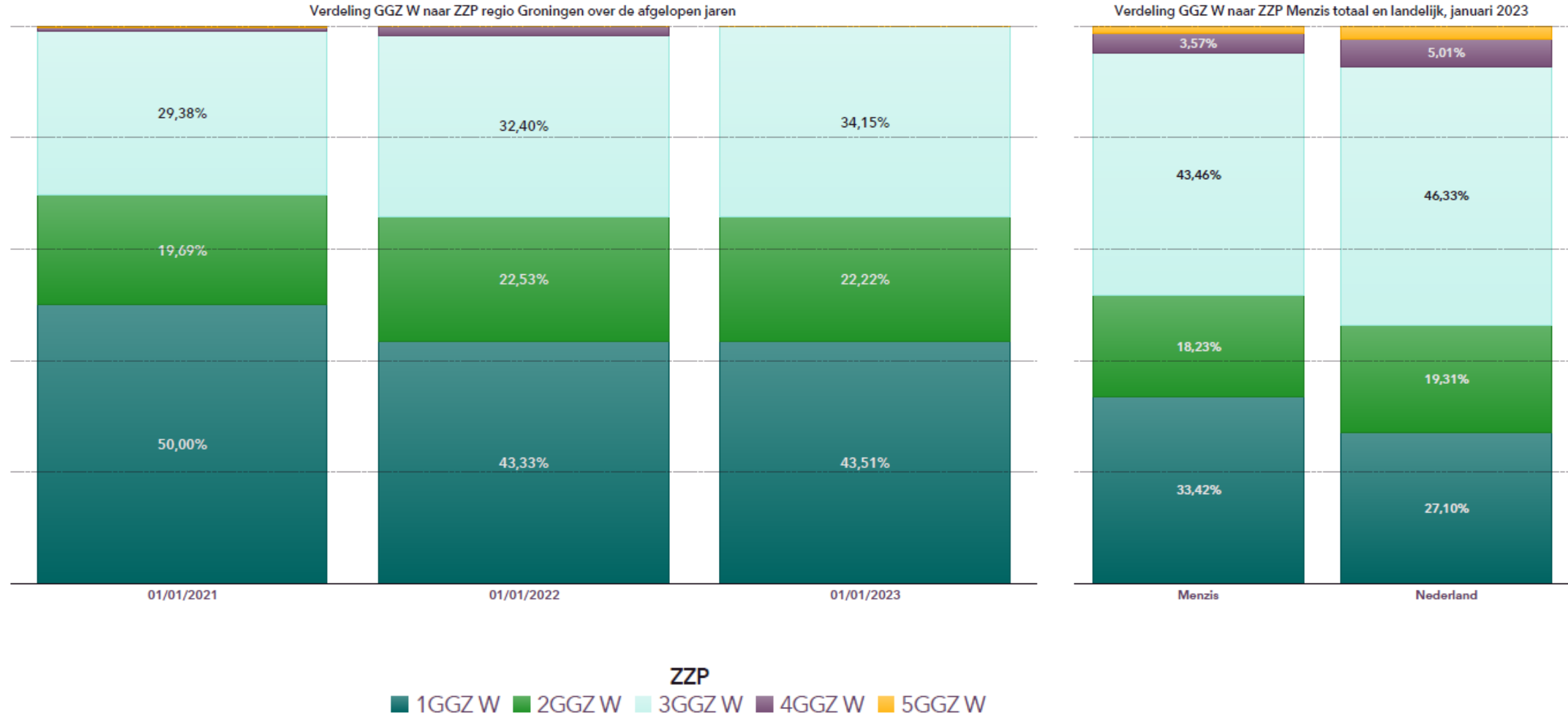
In regio Groningen zijn relatief meer 4GGZ B en 6GGZ B en aanzienlijk minder 7GGZ B-indicaties in vergelijking met Menzis en het landelijk beeld. Dit is te verklaren doordat er in regio Groningen weinig zorgaanbieders zijn die zorg bieden voor cliënten met een 7GGZ B-indicatie.

Verdeling GGZ W indicaties in de regio Groningen

Onderstaande diagrammen tonen het aandeel van genoemde ZP's van alle in de regio woonachtige cliënten met een GGZ W-indicatie. Dit wordt vergeleken met de verdeling van Menzis totaal en Nederland.

Stabiel beeld
 Het aandeel GGZ W-indicaties in regio Groningen wijkt af met Menzis en het landelijk beeld. Er zijn aanzienlijk meer 1GGZ W-indicaties. Daarentegen zijn in regio Groningen minder 3GGZ W-indicaties. Het aandeel 1GGZ W-indicaties is in 2023 bijna gelijk gebleven en de 3GGZ W-indicaties in 2023 toegenomen vergelijking met 2022.

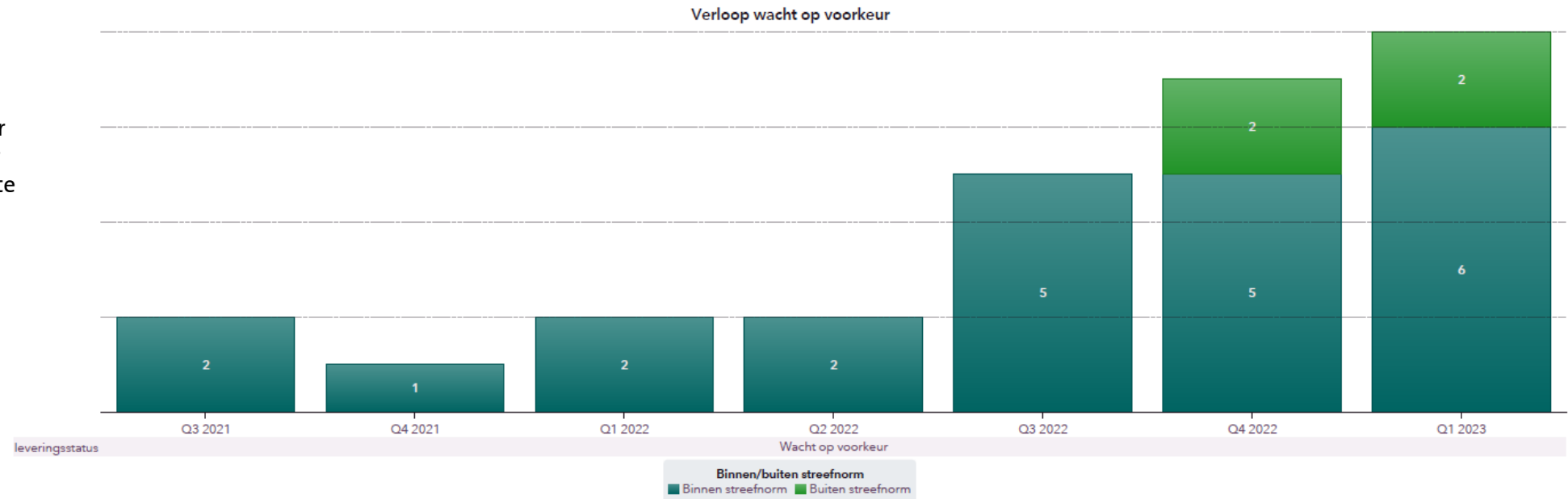

Het aantal wachtenden op voorkeur met GGZ indicaties in de regio Groningen

Onderstaand diagram toont het verloop van het aantal wachtenden met een Wlz-indicatie voor GGZ in de regio Groningen. De wachtstatus van de cliënten is 'wacht op voorkeur'. Er is een opnamewens, maar deze is niet dringend. Cliënt kan thuis (eventueel met extra zorg) wachten tot de zorginstelling van voorkeur plek heeft. De streefnorm is dat deze cliënten binnen een jaar worden opgenomen bij de aanbieder van voorkeur.

Aantal wachtenden op voorkeur

Het aantal wachtenden op voorkeur in de regio Groningen nam afgelopen jaar iets toe. Er zijn geen cliënten die langer dan één jaar wachten om opgenomen te worden bij de aanbieder van voorkeur. Er zijn weinig tot geen urgent en actief wachtenden.

Aantal cliënten GGZ per verzilveringsvorm in regio Groningen

Onderstaande diagram toont het verloop van de verschillende verzilveringsvormen binnen de Wlz. Het betreft het aantal cliënten met een Wlz-indicatie voor GGZ, dat in genoemd kwartaal gebruik maakte van zorg. Wanneer een cliënt van zowel pgb als mpt gebruik maakte, komt deze bij beide voor.

Groei verschilt per verzilveringsvorm

In de regio Groningen zien we dat bijna 65% van de GGZ intramuraal wordt verzilverd.

Bij vpt zien we slechts een kleine stijging vanaf 2021. Naar aanleiding van de locatiebezoeken bij (nieuwe) GGZ-aanbieders in de regio is de wens uitgesproken om kaders op te stellen voor vpt.

